

Excursieverslag Meinweg – 4-6 september 1998

Oscar Vorst, Bas Drost, Theodoor Heijerman, Barend van Maanen,
Gert van Ee, Frank van Nunen, Siem Langeveld,
Hans Huijbregts & Jan Muilwijk

Het Midden-Limburgse nationale park De Meinweg is een afwisselend gebied met uitgestrekte bossen, heiden en beekdalen. Door de aanwezigheid van aanzienlijke hoogteverschillen oogt het terrein op veel plaatsen zeer on-Nederlands. Kortom, een zeer aantrekkelijk excursie-doel met een, zoals uit onderstaande lijst moge blijken, rijke keverfauna.

Opvallend was de uitbundige waterkeverfauna van het gebied, veroorzaakt door de aanwezigheid van zowel stromende als stilstaande wateren, met name vennen. *Agabus guttatus* en *Elmis aenea* zijn typische beekbewoners; *Laccophilus ponticus* is een kenmerkende soort van Zuid-Nederlandse vennen. In een pas vergraven ven werd *Nebrioporus canaliculatus* ontdekt, een pioniersoort van wateren met een kale zandbodem. Van de oevers van dit ven werd de loopkever *Omophron limbatum* gespoeld, ook een echte pionier.

Zeer bijzonder was de vondst van *Tachyta nana*, een klein arboricool loopkevertje, te noemen. De laatste waarnemingen van deze soort dateerden van de 19e eeuw! Ook de vangst van *Porotachys bisulcatus*, een andere klein loopkevertje, onder de schors van een liggende sparrenstam, is het vermelden waard. In de zelfde stam bevond zich een nest van de mier *Formica sanguinea*. Hier werden de aan de bloedrode roofmier gebonden mierengasten *Dinarda dentata* en *Lomechusoides strumosa* aangetroffen.

Interessant was ook een op een zuidwest-helling gelegen paardenwei. Hier werd een groot aantal kevers op de paardenvijgen verzameld, waaronder de volgende zeldzame kortschilden: *Phacophallus parumpunctatus*, *Philonthus confinis*, *P. parvicornis* & *Atheta inquinula*. Overigens was het massale voorkomen van geotrupiden door het gehele terrein een zeer opvallend verschijnsel.

De bladhaantjes *Longitarus tabidus* (van toorts) en *L. membranaceus* zijn het vermelden waard. De laatste werd gesleept van de voedselplant, valse salie. Van de snuitkevers zijn beide anthribiden, *Pseudoperapion brevirostre* & *Mochulones geographicus* niet alledaagse verschijningen. Deze laatste is gebonden aan slangekruid, evenals *Meligethes planiusculus*. Het lieveheersbeestje *Coccinula quatuordecimpustulata* tenslotte werd verzameld op het spoorweg-emplacement.

CARABIDAE		<i>Nebria salina</i> Fairm.Lab.	FN
<i>Cicindela hybrida</i> L.	JM	<i>Notiophilus aquaticus</i> (L.)	FN
<i>Cicindela campestris</i> L.	JM OV	<i>Notiophilus substriatus</i> Wtrh.	TH
<i>Carabus v.purpurascens</i> F.	BD	<i>Omophron limbatum</i> (F.)	BD FN OV
<i>Carabus problematicus</i> Hbst.	JM FN	<i>Elaphrus riparius</i> (L.)	BD SL
<i>Carabus granulatus</i> L.	BD	<i>Loricera pilicornis</i> (F.)	FN
<i>Carabus nemoralis</i> Müll.	JM	<i>Dyschirius thoracicus</i> (Rossi)	FN OV
<i>Leistus ferrugineus</i> (L.)	FN	<i>Dyschirius globosus</i> (Hbst.)	BD
<i>Nebria brevicollis</i> (F.)	TH SL	<i>Trechus obtusus</i> Er.	TH

HYDRAENIDAE			<i>Acrotrichis grandicollis</i> (Mannh.)	OV
<i>Hydraena assimilis</i>	Rey	BM BD	<i>Acrotrichis sericans</i> (Heer)	OV
<i>Hydraena testacea</i>	Curt.	GE	<i>Acrotrichis dispar</i> (Matth.)	OV
<i>Ochthebius minimus</i>	(F.)	Div	<i>Acrotrichis henrici</i> (Matth.)	OV
HYDROCHIDAE			STAPHYLINIDAE	
<i>Hydrochus carinatus</i>	Germ.	Div	<i>Scaphidium quadrimaculatum</i>	Ol. Div
<i>Hydrochus angustatus</i>	Germ.	Div	<i>Phloeocharis subtilissima</i>	Mannh. OV
HYDROPHILIDAE			<i>Scaphisoma agaricinum</i>	(L.) BD OV
<i>Helophorus granularis</i>	(L.)	BM	<i>Scaphisoma boleti</i>	(Panz.) BD
<i>Helophorus minutus</i>	F.	Div	<i>Metopsia retusa</i>	(Steph.) OV
<i>Helophorus griseus</i>	Hbst.	BM	<i>Megarthus depressus</i>	(Payk.) OV
<i>Coelostoma orbiculare</i>	(F.)	BM BD OV	<i>Megarthus denticollis</i>	(Beck) OV
<i>Sphaeridium bipustulatum</i>	F.	BD OV	<i>Phyllodrepa ioptera</i>	(Steph.) OV
<i>Sphaeridium scarabaeoides</i>	(L.)	BD	<i>Lesteva s.heeri</i>	Fauv. BD
<i>Sphaeridium lunatum</i>	F.	OV	<i>Carpelimus rivularis</i>	(Motsch.) OV
<i>Cercyon ustulatus</i>	(Preysl.)	BD	<i>Carpelimus corticinus</i>	(Grav.) OV
<i>Cercyon impressus</i>	(Sturm)	OV	<i>Anotylus sculpturatus</i>	(Grav.) BD SL OV
<i>Cercyon melanocephalus</i>	(L.)	OV	<i>Platystethus arenarius</i>	(Fourcr.) BD
<i>Cercyon pygmaeus</i>	(Ill.)	OV	<i>Stenus comma</i>	Lec. BD OV
<i>Cercyon convexiusculus</i>	Steph.	BM BD OV	<i>Stenus juno</i>	(Payk.) BD
<i>Megasternum obscurum</i>	(Marsh.)	BD	<i>Stenus clavicornis</i>	(Scop.) BD
<i>Cryptopleurum minutum</i>	(F.)	OV	<i>Stenus providus</i>	Er. BD
<i>Cryptopleurum crenatum</i>	(Panz.)	OV	<i>Stenus boops</i>	Ljungh BD OV
<i>Hydrobius fuscipes</i>	(L.)	Div	<i>Stenus incrassatus</i>	Er. BM
<i>Anacaena globulus</i>	(Payk.)	GE	<i>Stenus canaliculatus</i>	Gyll. OV
<i>Anacaena limbata</i>	(F.)	BM OV	<i>Stenus latifrons</i>	Er. BD OV
<i>Anacaena lutescens</i>	(Steph.)	Div	<i>Stenus fulvicornis</i>	Steph. BD
<i>Laccobius bipunctatus</i>	(F.)	BM BD	<i>Stenus tarsalis</i>	Ljungh BD OV
<i>Laccobius minutus</i>	(L.)	Div	<i>Stenus solutus</i>	Er. BM OV
<i>Helochares lividus</i>	(Forst.)	BM BD OV	<i>Stenus fornicatus</i>	Steph. BM BD OV
<i>Helochares punctatus</i>	Shp.	Div	<i>Stenus binotatus</i>	Ljungh BD
<i>Enochrus ochropterus</i>	(Marsh.)	BM BD	<i>Stenus nitidiusculus</i>	Steph. BD
<i>Enochrus quadripunctatus</i>	(Hbst.)	BM BD	<i>Stenus bifoveolatus</i>	Gyll. OV
<i>Enochrus testaceus</i>	(F.)	BM	<i>Stenus impressus</i>	Germ. OV
<i>Enochrus affinis</i>	(Thunb.)	Div	<i>Euaesthetus ruficapillus</i>	Boisd.Lac. OV
<i>Enochrus coarctatus</i>	(Gredl.)	Div	<i>Medon piceus</i>	(Kr.) BD
<i>Cymbiodyta marginella</i>	(F.)	BM BD	<i>Scopaeus laevigatus</i>	(Gyll.) OV
<i>Berosus signaticollis</i>	(Charp.)	Div	<i>Lathrobium multipunctum</i>	Grav. OV
SILPHIDAE			<i>Lathrobium terminatum</i>	Grav. BD
<i>Phosphuga atrata</i>	(L.)	BD	<i>Leptacinus pusillus</i>	(Steph.) OV
LEIODIDAE			<i>Phacophallus parumpunctatus</i>	(Gyll.) OV
<i>Agathidium marginatum</i>	Sturm	OV	<i>Nudobius lentus</i>	(Grav.) OV
SCYDMAENIDAE			<i>Gyrohypnus fracticornis</i>	(Müll.) BD OV
<i>Euconnus rutilipennis</i>	(Müll.Kunze)	BD	<i>Othius myrmecophilus</i>	Kiesw. OV
PTILIIDAE			<i>Erichsonius cinerascens</i>	(Grav.) BD
<i>Ptinella aptera</i>	(Guér.)	OV	<i>Philonthus albipes</i>	(Grav.) OV
			<i>Philonthus intermedius</i>	(Boisd.Lac.) OV
			<i>Philonthus tenuicornis</i>	Rey OV
			<i>Philonthus cognatus</i>	Steph. BD
			<i>Philonthus cruentatus</i>	(Gm.) OV
			<i>Philonthus varians</i>	(Payk.) BD OV

<i>Philonthus confinis</i> Strand	OV	ELATERIDAE	
<i>Philonthus splendens</i> (F.)	OV	<i>Ampedus pomorum</i> (Hbst.)	OV
<i>Philonthus fimetarius</i> (Grav.)	OV	<i>Ampedus nigroflavus</i> (Goeze)	OV
<i>Philonthus quisquiliarius</i> (Gyll.)	BD	<i>Selatosomus aeneus</i> (L.)	BD
<i>Philonthus sanguinolentus</i> (Grav.)	OV		
<i>Philonthus rectangulus</i> Shp.	OV	BUPRESTIDAE	
<i>Philonthus parvicornis</i> (Grav.)	OV	<i>Agrilus laticornis</i> (Ill.)	SL
<i>Gabrius splendidulus</i> (Grav.)	OV	<i>Trachys minutus</i> (L.)	TH
<i>Gabrius piliger</i> Muls.Rey	OV		
<i>Gabrius breviventer</i> (Sperk)	OV	SCIRTIDAE	
<i>Ontholestes murinus</i> (L.)	BD	<i>Cyphon variabilis</i> (Thunb.)	SL
<i>Ocyopus olens</i> (Müll.)	Div	<i>Cyphon padi</i> (L.)	SL OV
<i>Quedius umbrinus</i> Er.	BD		
<i>Quedius maurorufus</i> (Grav.)	BD	DRYOPIDAE	
<i>Sepedophilus testaceus</i> (F.)	BD OV	<i>Dryops luridus</i> (Er.)	Div
<i>Tachyporus transversalis</i> Grav.	OV		
<i>Tachinus lignorum</i> (L.)	OV	ELMIDAE	
<i>Tachinus laticollis</i> Grav.	OV	<i>Elmis aenea</i> (Müll.)	BM BD GE
<i>Gymnusa brevicollis</i> (Payk.)	BD		
<i>Myllaena dubia</i> (Grav.)	BD OV	HETEROCERIDAE	
<i>Myllaena intermedia</i> Er.	BD	<i>Heterocerus hispidulus</i> Kiesw.	BD FN
<i>Agaricochara latissima</i> (Steph.)	BD		
<i>Autalia rivularis</i> (Grav.)	OV	CERYLONIDAE	
<i>Thinonoma atra</i> (Grav.)	OV	<i>Cerylon histeroides</i> (F.)	BD
<i>Dinaraea aequata</i> (Er.)	OV		
<i>Atheta malleus</i> Joy	OV	NITIDULIDAE	
<i>Atheta inquinula</i> (Grav.)	OV	<i>Meligethes obscurus</i> Er.	OV
<i>Atheta trinotata</i> (Kr.)	BD	<i>Meligethes gagatinus</i> Er.	OV
<i>Atheta melanaria</i> (Mannh.)	BD	<i>Meligethes planiusculus</i> (Heer)	OV
<i>Atheta fungi</i> (Grav.)	OV		
<i>Atheta sordidula</i> (Er.)	OV	KATERETIDAE	
<i>Atheta macrocera</i> (Thoms.)	OV	<i>Kateretes rufilabris</i> (Latr.)	OV
<i>Atheta ischnocera</i> (Thoms.)	OV	<i>Brachypterus urticae</i> (F.)	BD OV
<i>Atheta atramentaria</i> (Gyll.)	BD OV	<i>Brachypterus glaber</i> (Steph.)	BD
<i>Atheta longicornis</i> (Grav.)	OV		
<i>Acrotona aterrima</i> (Grav.)	OV	MONOTOMIDAE	
<i>Lomechusoides strumosa</i> (F.)	BD OV	<i>Monotoma picipes</i> Hbst.	OV
<i>Dinarda dentata</i> Grav.	BD OV	<i>Rhizophagus dispar</i> (Payk.)	OV
<i>Deubelia picina</i> (Aubé)	OV		
<i>Ocyusa maura</i> (Er.)	OV	SILVANIDAE	
<i>Oxypoda abdominalis</i> (Mannh.)	OV	<i>Silvanus unidentatus</i> (F.)	BD OV
<i>Tinotus morion</i> (Grav.)	OV	<i>Uleiota planata</i> (L.)	BD SL OV
<i>Aleochara intricata</i> Mannh.	OV		
<i>Aleochara bipustulata</i> (L.)	OV	CRYPTOPHAGIDAE	
		<i>Cryptophagus dentatus</i> (Hbst.)	OV
PSELAPHIDAE		<i>Cryptophagus lycoperdi</i> (Scop.)	HH SL OV
<i>Trissemus impressus</i> (Panz.)	OV	<i>Atomaria mesomela</i> (Hbst.)	OV
MALACHIIDAE		PHALACRIDAE	
<i>Anthocomus coccineus</i> (Schall.)	BD HH SL	<i>Olibrus aeneus</i> (F.)	BD
		<i>Olibrus millefolii</i> (Payk.)	OV
		<i>Olibrus affinis</i> (Sturm)	BD OV

LATRIDIIDAE			<i>Aphodius sticticus</i> (Panz.)	BD HH OV
<i>Latridius anthracinus</i> (Mannh.)	OV		<i>Aphodius contaminatus</i> (Hbst.)	HH OV
<i>Corticicara gibbosa</i> (Hbst.)	OV		<i>Aphodius fimetarius</i> (L.)	HH
COLYDIIDAE			<i>Aphodius foetens</i> (F.)	HH FN OV
<i>Bitoma crenata</i> (F.)	BD OV		<i>Aphodius rufus</i> (Moll)	OV
COCCINELLIDAE			CERAMBYCIDAE	
<i>Subcoccinella 24-punctata</i> (L.)	BD SL		<i>Rhagium inquisitor</i> (L.)	BD OV
<i>Rhizophobius litura</i> (F.)	BD		<i>Pogonocherus hispidus</i> (L.)	TH
<i>Rhizophobius chrysoloides</i> (Hbst.)	BD SL		<i>Oberea oculata</i> (L.)	TH
<i>Nephus redtenbacheri</i> (Muls.)	BD		CHRYSOMELIDAE	
<i>Chilocorus bipustulatus</i> (L.)	SL		<i>Zeugophora subspinosa</i> (F.)	TH
<i>Exochomus quadripustulatus</i> (L.)	SL		<i>Oulema gallaeciana</i> (Heyden)	TH
<i>Exochomus nigromaculatus</i> (Goeze)	SL		<i>Oulema duftschmidi</i> (Redt.)	OV
<i>Anisosticta novemdecimpunctata</i> (L.)	BD OV		<i>Crioceris asparagi</i> (L.)	TH
<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i> (L.)	TH OV		<i>Cryptocephalus moraei</i> (L.)	TH
<i>Adalia decempunctata</i> (L.)	SL		<i>Cryptocephalus fulvus</i> Goeze	OV
<i>Adalia bipunctata</i> (L.)	SL		<i>Cryptocephalus pusillus</i> F.	TH
<i>Coccinella septempunctata</i> L.	BD SL OV		<i>Cryptocephalus rufipes</i> Goeze	TH
<i>Coccinella quinquepunctata</i> L.	SL		<i>Chrysolina herbacea</i> (Duft.)	BD
<i>Coccinula quatuordecimpunctata</i> (L.)	SL OV		<i>Chrysolina polita</i> (L.)	BD
<i>Myrrha octodecimguttata</i> (L.)	SL		<i>Chrysolina varians</i> (Schall.)	TH OV
<i>Calvia decemguttata</i> (L.)	SL		<i>Chrysolina hyperici</i> (Forst.)	TH
<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> (L.)	BD SL FN		<i>Phaedon armoraciae</i> (L.)	FN
<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i> (L.)	TH SL		<i>Gonioctena olivacea</i> (Forst.)	BD TH SL
SALPINGIDAE			<i>Phratora vitellinae</i> (L.)	TH
<i>Salpingus planirostris</i> (F.)	TH		<i>Galeruca tanaceti</i> (L.)	OV
PYROCHROIDAE			<i>Lochmaea caprea</i> (L.)	SL FN OV
<i>Pyrochroa sp.</i> Müll.	OV		<i>Agelastica alni</i> (L.)	SL
ANTHICIDAE			<i>Longitarsus tabidus</i> (F.)	BD TH
<i>Notoxus monoceros</i> (L.)	HH TH SL		<i>Longitarsus membranaceus</i> (Foudr.)	Div
TENEBRIONIDAE			<i>Longitarsus melanocephalus</i> (Geer)	TH
<i>Diaperis boleti</i> (L.)	BD		<i>Altica oleracea</i> (L.)	OV
<i>Scaphidema metallicum</i> (F.)	SL		<i>Asiorestia transversa</i> (Marsh.)	BD OV
<i>Corticeus unicolor</i> (Pill.Mitt.)	BD		<i>Asiorestia ferruginea</i> (Scop.)	TH
<i>Nalassus laevioctostriatus</i> (Goeze)	BD HH TH		<i>Crepidodera aurea</i> (Fourcr.)	TH
GEOTRUPIDAE			<i>Crepidodera fulvicornis</i> (F.)	BD
<i>Geotrupes spiniger</i> (Marsh.)	BD HH OV		<i>Crepidodera aurata</i> (Marsh.)	TH
<i>Anoplotrupes stercorosus</i> (Scriba)	HH SL FN		<i>Epitrix pubescens</i> (Koch)	TH
<i>Trypocopris vernalis</i> (L.)	Div		<i>Mantura chrysanthemii</i> (Koch)	OV
SCARABAEIDAE			<i>Chaetocnema subcoerulea</i> (Kutsch.)	BD
<i>Onthophagus ovatus</i> (L.)	BD HH OV		<i>Hispa atra</i> L.	TH OV
<i>Onthophagus similis</i> (Scriba)	Div		<i>Cassida rubiginosa</i> Müll.	TH
<i>Onthophagus coenobita</i> (Hbst.)	OV		BRUCHIDAE	
<i>Aphodius rufipes</i> (L.)	BD HH OV		<i>Bruchus luteicornis</i> Ill.	TH
			<i>Bruchidius villosus</i> (F.)	TH
			URODONIDAE	
			<i>Bruchela rufipes</i> (Ol.)	TH

ANTHRIBIDAE		<i>Oxystoma craccae</i> (L.)	TH
<i>Enedreutes sepicola</i> (F.)	TH	<i>Nanophyes marmoratus</i> (Goeze)	BD
<i>Platystomos albinus</i> (L.)	TH		
SCOLYTIDAE		CURCULIONIDAE	
<i>Hylurgops palliatus</i> (Gyll.)	OV	<i>Otiorhynchus ovatus</i> (L.)	TH OV
<i>Crypturgus pusillus</i> (Gyll.)	BD OV	<i>Trachyphloeus scabriculus</i> (L.)	TH
<i>Dryocoetes autographus</i> (Ratz.)	BD OV	<i>Trachyphloeus bifoveolatus</i> (Beck)	TH
<i>Pityophthorus pubescens</i> (Marsh.)	OV	<i>Strophosoma melanogrammum</i> (Ft.)	TH SL OV
<i>Pityogenes chalcographus</i> (L.)	BD	<i>Strophosoma capitatum</i> (Geer)	TH SL OV
<i>Orthotomicus laricis</i> (F.)	OV	<i>Sitona griseus</i> (F.)	TH SL
		<i>Sitona regensteinensis</i> (Hbst.)	TH SL OV
		<i>Sitona striatellus</i> Gyll.	TH
RHYNCHIIDAE		<i>Sitona lineatus</i> (L.)	TH SL OV
<i>Caenorhinus aequatus</i> (L.)	SL	<i>Sitona lepidus</i> Gyll.	TH OV
<i>Rhynchites cupreus</i> (L.)	TH	<i>Sitona macularius</i> (Marsh.)	TH
		<i>Sitona humeralis</i> Steph.	TH
APIONIDAE		<i>Notaris acridulus</i> (L.)	TH
<i>Ceratapion onopordi</i> (Kirby)	TH	<i>Curculio glandium</i> Marsh.	TH
<i>Exapion fuscirostre</i> (F.)	BD TH	<i>Hylobius abietis</i> (L.)	SL
<i>Protapion fulvipes</i> (Fourcr.)	TH SL	<i>Acalles ptinoides</i> (Marsh.)	TH
<i>Protapion nigrirtarse</i> (Kirby)	TH	<i>Rhinoncus perpendicularis</i> (Reich)	TH
<i>Pseudoperapion brevirostre</i> (Hbst.)	TH OV	<i>Rhinoncus pericarpus</i> (L.)	TH
<i>Perapion marchicum</i> (Hbst.)	TH OV	<i>Rhinoncus castor</i> (F.)	TH
<i>Perapion curtirostre</i> (Germ.)	TH OV	<i>Amalus scortillum</i> (Hbst.)	TH
<i>Apion frumentarium</i> (L.)	TH	<i>Mogulones geographicus</i> (Goeze)	TH
<i>Apion haematodes</i> Kirby	TH OV	<i>Trichosirocalus troglodytes</i> (F.)	TH
<i>Apion cruentatum</i> Walt.	BD	<i>Nedyus quadrimaculatus</i> (L.)	TH
<i>Apion rubiginosum</i> Grill	TH OV	<i>Gymnetron antirrhini</i> (Payk.)	TH
<i>Apion rubens</i> Steph.	TH OV	<i>Miarus graminis</i> (Gyll.)	TH
<i>Trichapion simile</i> (Kirby)	TH	<i>Rhynchaenus jota</i> (F.)	TH
<i>Ischnopterapion virens</i> (Hbst.)	BD TH OV	<i>Tachyerges stigma</i> (Germ.)	TH
<i>Pirapion immune</i> (Kirby)	TH		

Genitaalpreparaten van kevers maken

Bas Drost

Doden van kevers

Hoe kevers geprepareerd worden is mede afhankelijk van de wijze waarop de kevers gedood en daarna bewaard zijn.

Azijnether (ethylacetaat) is het meest geschikt wanneer men later genitaalpreparaten wil maken. De kevers kunnen daarna bewaard worden in 60 - 70% alcohol (of tijdelijk ingevroren worden in een vriesvak). Tegen verdamping van de alcohol kan men er wat glycerine aan toevoegen.

Kokend water - Een snelle manier, met name geschikt voor grotere kevers. Niet voor harige soorten.